Cena 150.000 Mk. Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie 3.000.000 Mk.
Z odnoszeniem do domu 3.500 000 Mk.
Na prowincji z przesyłką pocztową .... 4.000.000 Mk.
Zagranicą .... 7.000.000 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 150.000 Mk.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na str. 1. 2. 3. gr. 10.
Nekrologi gr. 10. zwyczajne gr. 5
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 6 po poł.

№ 49 (7678) Czwartek, dnia 28 Lutego 1924 r Rok XXXII

TELEGRAMY.

Urzędnicy państwowi przed hasłem sanacji.

WARSZAWA, 27.2. W dniu 24 bm. odbyło się plenarne posiedzenie zarządu głównego Stowarzyszenia urzędników państwowych, w którem wzięli udział również i zaproszeni członkowie stowarzyszenia urzędników skarbowych.

Poza Warszawą przybyli przedstawiciele Poznania, Wilna, Łucka i Kielc.

Uchwalono szereg rezolucji: m. in. wezwano członków stowarzyszenia do przestrzegania w życiu urzędniczem zasady, że warunkiem istnienia i normalnego funkcjonowania państwa jest świadoma zadań państwa, niezależna od finansowo-gospodarczej organizacji, administracja, stojąca na straży interesów publicznych i obowiązujących norm prawnych, oraz wezwać członków do współdziałania w poczynaniach p. Premjera.

Postanowiono uczynić przedmiotem starań sprawę ostatecznego ustalenia podstaw organizacyjnych urzędników, podniesienia, przygotowania i unormowania warunków bytu, zwłaszcza wschodnich województwach.

Postanowiono nawiązać kontakt z organizacjami kulturalnemi, zawodowemi i kooperatywnemi. W celu oddziaływania na opinję publiczną postanowiono utworzyć referat prasowy. Nadto w dalszym ciągu przyjęto do wiadomości uchwałę zjazdu urzędników województwa śląskiego z dnia 17 bm., uchwalającą poparcie kasy im. Mianowskiego oraz wezwanie członków do wzajemnego współdziałania w przeprowadzeniu przez rząd programu naprawy skarbu i do pracy w Towarzystwie przyjaciół skarbu.

W końcu przyjęto sprawozdanie i informacje prezydjum zarządu w sprawie egzaminów i stabilizacji, zwrotu za wpisy szkolne dzieci urzędników państwowych za drugie półrocze rb., oraz okólnik ministerstwa skarbu dotyczący wysokości przypadających pensji na 1 marca rb.

Zamach na życie Trockiego.

MOSKWA, 27.2. Z Suchum na Kaukazie, przebywa Trocki na kuracji, telegrafują o tajemniczym zamachu na życie Trockiego.

Wieczorem trzech ludzi, uzbrojonych w rewolwery i granaty ręczne wtargnęło do willi Trockiego, Warta, pełniąca straż w willi usiłowała zatrzymać napastników. Wywiązała się krótka walka. Wartownicy dali ognia i zabili na miejscu wszystkich trzech sprawców napadu.

Według informacji agencji prasowej „Russpresss", przebieg zamachu przedstawia się inaczej: Z Kaukazu donoszą, że w willi, w której zamieszkuje Trocki, z niewiadomych przyczyn nastąpił silny wybuch, który poczynił znaczne uszkodzenie. Strat w ludziach nie było. Trocki uszedł cało i jak komunikują tu, z jego rozkazu dokonano licznych aresztowań wśród żołnierzy konwoju i otaczających go czekistów.

Pożar w Warszawie.

WARSZAWA, 27.2. W dn. 25 bm. o godz 9-ej wieczorem wybuchnął pożar w t. z. Tatersalu przy ulicy Trembackiej, który strawił budynek. Konie uratowano. Straty wynoszą z górą 100 miljardów.

Zniesienie ministerstwa robót publ. nastąpi najpóźniej 1 lipca b. r.

WARSZAWA, 27.2. Dążąc do jaknajdalej idących oszczędności w aparacie rządowym i możliwego zespolenia agend technicznych w jednym ręku rada ministrów w dniu 25 lutego 1924 r. uchwaliła zniesienie ministerstwa robót publicznych najpóźniej z dniem 1 lipca 1924 r. i powie

Ś. † P.

ROBERT SZTERR

Właściciel browaru w Turku

opatrzony Św. Sakramentami zasnął w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach dn. 26-go lutego 1924 roku przeżywszy lat 82. Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby nastąpi dn. 29 lutego o godz. 4 p.p. na miejsc. cmentarz Ewangelicko-Augsburski w Turku. O czem zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

żona, dzieci, wnuki i rodzina

Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą.

rzyła komisji międzyministerjalnej opracowanie projektu likwidacji danego ministerstwa i złącze nie jego czynności z agendami innych ministr. Projekt ten winien być przedłożony radzie ministrów do zatwierdzenia najpóźniej do 15 kwietnia 1924 r.

Przymusowe ściąganie podatku majątkowego.

WARSZAWA, 27.2. Onegdaj upłynął termin wpłacenia bez kary pierwszej raty drugiej zaliczki na podatek majątkowy. Dziś, o godz. 9-ej zrana, rozpoczęło się przymusowe ściąganie należności od tych płatników podatku majątkowego, którzy go w czasie właściwym nie zapłacili. Kroki egzekucyjne skierowane są przedewszystkiem przeciw zamożniejszym płatnikom.

Dwa miljony fałszywych dolarów.

NEW-YORK, 27.2. Waszyngton i Nowy Jork stoją znowu pod znakiem skandalicznej afery, której rozmiary dorównują nieomal słynnemu „skandalowi naftowemu“ z przed kilku tygodni.

Ze źródeł dobrze poinformowanych donoszą z Nowego Jorku, że udaremniono tam projektowaną wielką operacje finansową fałszowanemi dolarami.

Zamierzano bowiem przemycić do skarbca jednego z banków federacyjnych dwa miljony fałszywych dolarów i puścić je w obieg w miejsce dolarów państwowych.

Narazie nie wymienia się nazwy instytucji bankowej, której dyrektor i urzędnicy zamierzali się dopuścić tej malwersacji.

Minister sprawiedliwości zajął się już tą sprawą a sfery finansowe Stanów Zjednoczon. spodziewają się jeszcze bardziej sensacyjnych szczegółów.

Związek Strzelecki obejmuje 60 000 członków.

WARSZAWA, 27.2. Wczoraj odbył się kolejny doroczny walny zjazd delegatów Związków strzeleckich, w którym wzięło udział kilkaset delegatów z całej Polski. Obrady zagaił prezes Związku Strzeleckiego, mówiąc, że strzelecka organizacja stale wzrasta w sposób imponujący. O siągnęła ostatnio 60,000 członków oraz 1000 oddziałów.

Związek Strzelecki stoi poza nawiasem polityki i jedynym celem jego jest wyrobienie obywatelskich członków społeczeństwa i przygotowanie ich bojowe. Po przemowie przez aklamację przyjęto wniosek wysłania adresu do Marszałka Piłsudskiego i gen. Sikorskiego.

Na zakończenie uchwalono szereg wniosków m. in. domagano się cofnięcia ograniczeń w niektórych okręgach używania przez Związek Strzelecki broni. Rezolucja potępia akcję konspiracyjną organizacji wywrotowych, zarówno prawicowych jak i bolszewickich. Uchwalono rezolucję, protestującą przeciw atakom politycznym, jakim podlegają Związki Strzeleckie.

Olga Bessarabowa.

LWÓW, 27.2. Afera szpiegowska Olgi Bessarabowej zatacza wielkie kręgi. Centrala akcji szpiegowskiej mieściła się w jednym z większych miast niemieckich. Filje rozmieszczone były po całym Państwie Polskiem. Najlepiej funkcjonowała filja na czele której stała Bessarabowa. Jak twierdzą oficerowie, materjały, które posiadała Bessarabowa, mogłyby przynieść armji polskiej nieobliczalne szkody i państwo narazić na poważne straty, gdyby znajdowały się w rękach mocarstwa obcego. Jak twierdzą, afery szpiegowskiej zakrojonej na taką skalę nie było jeszcze w Polsce.

KRONIKA

— PODZIEKOWANIE.

Zarząd Towarzystwa Sportowego „Prosna“ składa serdeczne podziękowanie W. P. Zygmuntowi Mąkowskiemu za łaskawy udział w „Reducie“ i piękne prowadzenie tańców, kapitanowi Lucjanowi Ksionkowi za nadzwyczajnie dobry zespół orkiestry, która cudnemi melodjami przykuwała ucho słuchaczy i wszystkim miłym gościom, którzy przybyli na zaproszenie i przyczynili się do świetnych finansowych wyników, pozwalających na zakup najpotrzebniejszych przyrządów sportowych.

Czołem ZARZĄD.

— Z TOW. WIOŚLARSKIEGO.

W nadchodzącą sobotę w klubie Tow. Wioślarskiego odbędzie się ostatnia w tym sezonie maskarada. Gospodarze, a jest ich kilkunastu, z p. inż. Tymienieckim na czele, dokładają wszelkich starań, żeby zabawa wypadła jaknajpomyślniej.

A więc 3 nagrody za najładniejsze i oryginalne kostjumy, doborowe towarzystwo, muzyka pierwszorzędna i różne niespodzianki.

Nie wątpimy, że sale Tow. zapełnią się po brzegi.

— O DOŻYWIANIU DZIECI.

Niejednokrotnie na łamach naszego pisma podnieśliśmy doniosłą sprawę dożywianie dzieci w szkołach powszechnych miejskich. Że głos nasz nie był głosem wołającego na puszczy najlepszy dowód ten, że z górą 400 dzieci począwszy od 1 grudnia r. ub. do dnia dzisiejszego korzysta z obiadów wydawanych w szkołach. Nadchodzi marzec, a z nim wiosna.

Dzieci wyczerpane całoroczną pracą potrzebują więcej niż kiedykolwiek odżywiania. Ufni w ofiarność publiczną, zwracamy uwagę ludzi dobrej woli na tę okoliczność z gorącą prośbą o ofiary. Koniec karnawału, cały cykl zabaw, niechże pamiętają ci co w szalonym tempie oberka szukają zapomnienia, że są dzieci głodne, które wyczekują pomocy. Piękny przykład dali właściciele restauracji „Europa“, którzy dwukrotnie pewne odsetki od urządzonych zabaw złożyli na ten cel. Czyżby urządzającym co sobota maskarady, zabawy nie leżała na sercu przyszłość narodu.

Oczekujemy od nich szlachetnego gestu i poparcia. Jest to poniekąd obowiązek obywatelski względem tych, którzy po dojściu do lat wspomną kiedyś o dniach minionych i sami ze swej strony przyjdą z pomocą młodszej od nich generacji.

Czekamy.

— PALIWO.

Jak się dowiedzieliśmy z dniem 1 lutego w istniejącej od przeszło roku znanej w mieście naszym i okolicy Spółki Handlowo-Rolniczej „Paliwo“, zmienił się tak skład osobowy Spółki jak i kapitał.

wspólnicy pp. Jan Goszczyński i Józef Gałczyński skupili udziały od pozostałych pięciu wspólników i na trzeciego wspólnika przyjęli p. Józefa Jabłkowskiego właściciela maj. Swinice.

Kapitał Spółki został narazie powiększony na 20 miljardów marek.

Spółka prowadzi handel węglem, drzewem, zbożem, ziemniaikami, nawozami sztucznemi, smarami i artykułami budowlanemi.

Skład Spółki środki obrotowe oraz doświadczone kierownictwo rokują nadzieję, iż ta tak na rynku Kaliskim potrzebna placówka cieszyć się będzie pełnym poparciem jaknajszerszych warstw naszego społeczeństwa.

— CHLEB ZNOWU IDZIE W GÓRĘ.

We wtorek chleb po nieznacznej zniżce poszedł znowu w górę o 20000. Kiedy pp. piekarze zaprzestana tych sztuk łamanych.

— WIELKA MASKARADA „KARNAWAŁOWA“ w EUROPIE.

W „tłusty czwartek“ w restauracji hotelu „Europa“ odbędzie się wielka maskarada. Zarząd restauracji zapowiada wiele niespodzianek, konkurs masek, na nagrody przeznaczył wartościowe przedmioty. Podczas zabawy grać będzie wyborne trio pod dyrekcją p. W. Lidauera. Wobec spodziewanego natłoku zarząd odnajął sąsiednią salę kawiarni.

Wejście tylko za zaproszeniami.

— UROCZYSTĄ AKADEMJE 10-cio lecia harcerstwa, która odbyła się w sali Gimn. im. T. Kościuszki, w ub. sobotę o godz. 4 po poł. rozpoczął serdecznem przemówieniem ks. pref. Z. Kalinowski, podnosząc zasługi harcerstwa i życząc mu dalszej owocnej pracy. Na program uroczystości złożyły się: 1) referat o Z. H. P., który wypowiedział p. M. T. Janiak, 2) sola mandolinowe i okarynowe, wykonane przez p. Szewieia, 3) śpiewy solowe przy akompanjamencie fortepianu, wykonane przez pp.: H. Piotrow

ską i H. Müllera. Uroczystość wypadła nader mile i sympatycznie, wprowadzając słuchaczów w zachwyt, szczególniej podczas sola okarynowego gdzie można było podziwiać szaloną wprost wprawę w palcowaniu, jak również podczas śpiewu solowego, który drgał jak cicha pieśń słowika przy swobodnie płynącym akompanjamencie. W drugiej części programu sypnęły się polskie tany, na które młodzież harcerska żwawo ruszyła. Pod koniec zabawy zaaranżowano walca kotyljonowego, który wypadł znakomicie. Posypały się wówczas gustowne ordery kotyljonowe na dumnie wypięte piersi młodych druhów. Na zakończenie odśpiewano „Rotę" Konopnickiej.

Tutaj powinienem położyć już pióro gdyż choć krótką dałem recenzję, lecz doprawdy nie mogę powstrzymać się od wypowiedzenia kilku uwag. Otóż, dowiedziałem się, że Komenda Harcerska rozesłała znaczną ilość zaproszeń do związków, korporacji i stowarzyszeń. Ku memu zdziwieniu — ujrzałem zaledwie kilka pań i panów z t. zw. Patronatu oraz jedynie licznie reprezentowany Związek Strzelecki, w osobach Komendanta Okręgu i całej adjutantury — a gdzież reszta społeczeństwa? Gdzież są ci wszyscy, którzy szumnie okrywają się płaszczykiem: „praca społeczna, praca dla narodu?" —Jakie musiały się krajać młodociane harcerskie serduszka na widok pustkami ziejącej sali!? Naprawdę. Społeczeństwo nasze nigdy nie potrafi sumiennie wykonać przyjętych na siebie obowiązków.

Wstyd tym wszystkim, których brakło na uroczystości. Strz-c.

— TANCUJĄCE PĄCZKI.

W „tłusty czwartek" w sali Stow. Rzem. odbędzie się dancing na rzecz Tow. Przeciwgruźliczego, który w mieście wywołał duże zainteresowanie. Organizatorowie zapowiadają pączki z niespodziankami. To też sala Stow. Rzem. zapełni się w czwartek po brzegi..

— WYKLUCZENIE POSŁA.

Na podstawie uchwały klubu parlamentarnego Chrześcijańskiej Demokracji, opartej na orzeczeniu sądu klubowego z dnia 30 listopada 1923 r., poseł na Sejm, ks. Filip Dachowski, zostaje wykluczony z klubu.

Ks. Filip Dachowski piastował mandat jednego z okręgów wielkopolskich.

— WIELKI POŻAR.

W koszarach w Jarocinie wybuchł z niewiadomej dotychczas przyczyny pożar, który zniszczył doszczętnie magazyny z mundurami. Akcja ratunkowa była utrudniona z powodu, że miasto w nocy ze względów oszczędnościowych, wodociągi zamyka. Straty są wprost olbrzymie, sięgające do sum miljardowych, gdyż spaliły się zapasy umundurowania dla 3 pułków. Przy akcji ratunkowej podobno odniosło kilku ludzi poważne okaleczenia.

Śledztwo niezawodnie wykaże przyczynę groźnego pożaru, który przyniósł skarbowi polskiemu nieobliczalne wprost straty.

— OSOBISTE.

Bawi w naszem mieście i odwiedził naszą redakcję starosta pow. Kutnowskiego inżyn. Marcin Heyman.

— Z RADY MIEJSKIEJ.

Porządek dzienny 4-go posiedzenia Rady Miejskiej m. Kalisza w dniu 28 lutego g1924 r. o godz. 7 wieczorem w sali posiedzeń Sądu Okręgowego.

1) Odczytanie protokułu z poprzedniego posiedzenia.

2) Powtórne uchwalenie kupna do Elektrowni Miejskiej, drugiego motoru Diesla i generatora zaciągnięcia na ten cel pożyczki w PKO. do wysokości 60 000 złp. i udzielenia Skarbowi Państwa Polskiego wzgl. bankom odpowiedniego zabezpieczenia na majątku miejskim z tytułu zagwarantowania spłaty przez miasto należności z za nabyty zespół.

3) Sprawa likwidacji pretensji do miasta p. Billewicza jako nabywcy praw T-wa Augrburgskiego, z racji ukończenia w roku 1921 koncesji tegoż T-wa na dalszą eksploatację Gazowni Miejskiej.

4) Sprawa budowy piekarni miejskiej.

5) Wybory członków Delegacji Robót Miejskich, oraz Komisji podatkowej, apelacyjnej, gospodarczej i rewizyjnej, jak również zatwierdzenie regulaminu dla Komisji Podatkowych.

6) Wybór 2 radnych do Komisji dla regulowania cen na lokale w nowych domach.

7) Rozpatrzenie wniosku w sprawie unieważnienia wyborów ławników.

8) Wolne wnioski.

— CENY W ZŁOTYCH POLSKICH.

Ministerjum spraw wewnętrznych okólnikiem Nr. SA 558 z dn. 25 bm. pouczyło podległe mu władze administracyjne, że handlujący mogą ustalać ceny w rachunkach i cennikach w złotych polskich.

— POŻYCZKA KOLEJOWA, A POŻYCZKA ZŁOTA.

Zainteresowanie, jakie wzbudziła pożyczka kolejowa nie tylko w kraju, ale i zagranicą, w zupełności potwierdza słuszność założeń, na jakich została oparta.

Społeczeństwo winno się postarać, we własnym zrozumiałym interesie, wykupić ją własnemi środkami pieniężnemi i aby łatwiej tego mogło dokonać Rząd uprzywilejował posiadaczy 8 proc. pożyczki złotej z r. 1922 przez zaproponowanie wymiany jej w połowie wartości na pożyczkę 10 proc. kolejową z dniem 1 lutego rb., jako w terminie obliczeniowym dla kuponu bieżącego pożyczki złotej, przyczem frank szwajcarski (obowiązujący dla pożyczki złotej z roku 1922 po kursie 1600000 mk.) będzie przyjmowany przy zamianie na pożyczkę kolejową za frank złoty o wartości 1800000 mk. Z powyższego wynika, że nabywca pożyczki kolejowej w wypadku zamiany jej na pożyczkę złotą z r. 1922 zyskuje na każdym franku 200000 mk.

W rzeczywistości wobec niskiego kursu giełdowego 8 proc. pożyczki złotej z r. 1922 zysk doraźny przy zamianie jej na pożyczkę kolejową wypadnie około 500000 marek na każdym franku

— KURS POŻYCZKI ZŁOTEJ I BONOW ZŁOTYCH DLA KAUCJI I WADJÓW.

W ślad rozporządzenia z dnia 12 grudnia 1923 r. ministerstwo skarbu zawiadamia izby skarbowe, w celu wydania kasom odpowiednich zarządzeń, że ustalony w powoływanem wyżej rozporządzeniu kurs, według którego mogą być przyjmowane na wadja i kaucje obligacje 8 proc. państwowej pożyczki złotej z r. 1922 zmienią się od dnia 26 stycznia rb., aż do odwołania w sposób następujący:

Obligacje wspomnianej pożyczki mogą być przyjmowane na kaucje i wadja po mk. 8500000 (ośm miljonów pięćset tysięcy) na jedną obligację, opiewającą na 10 złotych i 10000 mk. i mk. 42 mil. 500 tys. (czterdzieści dwa miljony pięćset tysięcy) na jedną obligację, opiewającą na 50 złotych i 50000 mk.

Zarazem zawiadamia się izby, że wyznaczony rozporządzeniem z dnia 3 stycznia rb. L. 6902-23, kurs według którego kasy mogą przyjmować do depozytów na wadja i kaucje 6 proc. złote bony skarbowe serji II, zmienia się w ten sposób, że od wspomnianej daty tj. od dnia 26 stycznia rb. mogą być wspomniane bony przyjmowane do depozytów po mk. 11 miljonów za jeden bon 10-złotowy i mk. 110 miljonów za jeden bon 100-złotowy.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

New-Jork	9,300,000
Londyn	39,900,000
Belgja	347,000
Paryż	401,000
Szwajcarja	1,602,000
8% pożycz. złota	14,400,000
4% poż. prem.	700,000
Bony złote S. II A.	1,400,000
Frank zł. pols. na 27.2	1,800,000
„ „ „ „ 28.2	1,800,000
Listy Tow. Kr. Ziem.	66,000,000

Redaktor W. RADWAN. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Spół. z ogr. odp. Druk „Gazety Kaliskiej" Aleja Józefiny 1.